

WOOD HOTEL

by Frich's

Vårt hotell i
verdens høyeste
trehus, Brumunddal

Frich's internmagasin nr.2

VERDENSREKORD VED MJØSA

Det 85,40 meter høye Mjøstårnet sto ferdig i mars 2019 som verdens høyeste trebygning. Tårnet er et synlig bevis – synlig på lang avstand, faktisk – på at det er mulig å bygge høyt og stort, men samtidig bærekraftig og kortreist.

Wood Hotel by Frich's er et hotell som er blitt en turistattraksjon i seg selv. Hotellet tilbyr gjesterom som kombinerer vakkert tre med en luft og et inneklima som ikke er mulig å få til i bygg av betong og stål. Samtidig går det an å holde konferansen eller familieselskapet i 17. etasje, helt på toppen av tårnet, med utsikt over Mjøsa.

2 Tårnet inneholder også leiligheter, kontorer og svømmehall – Mjøsbadet. I første etasje ligger Restaurant Mjøskanten, som satser på lokale og nærproduserte råvarer.

Lokalt og nærprodusert er det i veggene, også. Moelven Limtre, som har levert materialene til tårnet, har hovedkontor bare 17 kilometer unna.

Å bruke tre som byggemateriale gir ikke bare behagelig luft å puste i for den som er inne i Mjøstårnet – det bidrar også til å redde kloden. Sementproduksjon står for dobbelt så mye av klimagassutslippene som alle flyene i hele verden. Tre, derimot, lagrer karbon og bremser den globale oppvarmingen. En trebygning har et svært lavt karbonfotavtrykk.

WORLD RECORD BY LAKE MJØSA

At 85.40 metres, Mjøstårnet, completed in 2019, is the world's tallest timber building. It proves that it is possible to build big and tall, while keeping it sustainable and local.

Wood Hotel has become a tourist attraction in and of itself. The hotel offers rooms with an air quality impossible to offer in buildings made from concrete and steel. At the same time conferences and family celebrations can be held at the top of the tower, with a view of lake Mjøsa.

The tower also comprises flats, offices and an indoor swimming pool. On the ground floor is Restaurant Mjøskanten, which focuses on locally produced and sourced ingredients.

Skrevet av/Written by: Georg Mathisen og Egil Ulateig

Layout: Dovre Design as

Foto/Photo:FotoKnoff, Ian Brodie, Moelven, Georg Mathisen, Bjørnar Bråthen, Ringsaker kommune

FØL DEG BEDRE MED TRE

Innslag fra naturen virker positivt inn på hvordan du opplever omgivelsene dine, viser flere studier. Naturlige materialer fremmer positive følelser og reduserer negative følelser. Treprodukter oppfattes gjerne som naturlige og naturnære. For eksempel foretrekker de fleste tregulv fremfor gulv av andre materialer fordi treet er et naturmateriale.

Psykologiske undersøkelser viser at vi foretrekker omgivelser som vekker interessen vår, men som ikke krever for mye konsentrasjon. Vi vil at miljøet ikke skal se for komplisert ut, samtidig som det gir et harmonisk uttrykk, forklarer Treteknisk institutt i en rapport.

Men treet gir mer enn god følelse. Det gjør deg sannsynligvis friskere, også. I hvert fall om vi skal dømme etter erfaringene med Hanstad barne- og ungdomsskole på Elverum. Skolen er bygd i tre som et forskningsprosjekt. Løsningene for isolasjon og ventilasjon er helt andre og enklere enn det som er vanlig i betong- og stålbygg.

– Det er en sammenheng mellom byggematerialer og inneklimate, fastslo NMBU-professor Anders Qvale Nyrud da Dagsrevyen besøkte skolen. – Massivtre har egenskaper som gjør at det stabiliserer relativ fuktighet og temperatur – det vil si viktige faktorer i inneklimate, istemmer kommuneoverlege Knut Skulberg, som også tidligere har forsket på inneklimate.

FEEL BETTER WITH WOOD

Several studies show that elements from nature have a positive impact on how people experience their surroundings. Natural materials promote positive emotions and reduce negative ones. Wooden products are seen as natural and close to nature. For instance, many people prefer wood floors to other materials because the wood is natural.

3

“There is a connection between building material and air quality,” professor Anders Qvale Nyrud at the Norwegian University of Life Sciences stated when he visited a timber school in Elverum, east of Brumunddal. The chief municipal physician, Knut Skulberg agrees. “Timber stabilises moisture and temperature,” he says.

SLIK BLE VERDENSREKORDEN TIL

– Mjøstårnet har flyttet grenser for hva som er mulig å bygge i tre, slik Moelven tidligere har gjort med OL-hallene til 94-lekene, trebruer og vår forrige verdensrekord med «Treet» i Bergen. Dette bygget setter en ny standard for hvordan vi kan bygge høyt med tre, og dette har blitt lagt merke til verden over, sier Rune Abrahamsen, administrerende direktør i Moelven Limtre.

Å bygge i tre sparer atmosfæren for enorme klimagassutslipp. Skogen tar opp og lagrer CO₂ når den vokser. Gassene forblir lagret i treverket når det brukes som byggemateriale. I Mjøstårnet er det lagret cirka 2500 tonn med CO₂.

– Vi ønsker å bidra til en bærekraftig framtid i tre. Moelven forvalter en fornybar naturressurs, og for hvert tre som blir hogd, så plantes det minst to nye trær, sier Abrahamsen.

Da Mjøstårnet ble bygd, tok Moelven i bruk en helt ny monterings-teknikk. I stedet for å først montere konstruksjonen på fabrikk, gikk bjelkene rett til byggeplassen uten noen form for prøvemontering.

HOW THE WORLD RECORD WAS MADE

“Mjøstårnet has moved the conventions for what is possible to build out of timber, just like Moelven did previously with the olympic halls for the ‘94 Lillehammer olympics, our wooden bridges and our previous world record, Treet, in Bergen. This building marks a new standard for how to build higher with timber, and it is being noticed worldwide,” says Rune Abrahamsen, CEO of Moelven Limtre.

Using wood as a building material saves the environment from large emissions of greenhouse gases. The forest absorbs and stores CO₂ as it grows, and these gases stay in the wood when it is used as a building material. Mjøstårnet stores around 2500 metric tonnes of CO₂.

“We want to contribute to a sustainable future with timber. Moelven manages a renewable natural resource, and for each tree chopped down, at least two new trees are planted,” says Abrahamsen.

When Mjøstårnet was built, Moelven started using a new technique for assembly. Rather than pre-assembling the construction at the factory, the beams were sent straight to the building site without any test assembly.

TÅRNBYGGEREN I BRUMUNDDAL

Han kan minne om en kraftig trestamme selv, der han vasser i dyp snø gjennom skogen. Men grantrærne i de store skogene i Ringsaker rager høyt over ham. Smilet i det sterke ansiktet forteller at han trives.

Og hvorfor skulle han ikke det? Han har gjort sitt livs største prosjekt til virkelighet. Grantrærne fra Ringsaker er blitt verdenskjente. De er kjernen i Mjøstårnet, som kneiser over skoger og jorder bare noen kilometer unna skogen.

Mannen heter Arthur Buchardt og har i mange tiår lansert og gjennomført store ideer og prosjekter. 72-åringen har stått bak 21 hoteller. Gjennom hotellutbygging på Hafjell spilte han en viktig rolle i arrangementet av OL i Lillehammer-området i 1994.

– Men dette er det bare en halvdiot fra Brumunddal som har kunnet funnet på, ler han. Ler gjør han ofte. På bildet ler han sammen med daværende landbruksminister Bård Hoksrud, som han viste rundt da tårnet ble bygd i 2018.

Han er født i Drammen, men regner seg som fullblods brumunddøl. Han begynte som rørlegger, og er nå en av Norges dristigste gründere og investorer. Han er berømt også som mannen som har bilen som kontor. Han kjører 80 000 kilometer i året.

Hvorfor Mjøstårnet i Brumunddal? Ideen hans er noe langt mer enn å dra turister over Mjøsa. Den er inspirert av verdens ledere som har lovet en ny verden i Kyoto, Rio de Janeiro og Paris.

– Jeg gjorde bare det som politikerne i årevis har lovet. De har undertegnet papirer om en grønn verden. Jeg tok dem alvorlig, samlet de fremste fagfolkene og skapte noe håndfast som er et konkret bevis på hva en bærekraftig utvikling kan være.

Buchardt bidrar til at Norge oppnår målet fra Parisavtalen om mindre klimagassutslipp. Han er spesielt stolt av å bruke kortreiste ressurser til alt fra terrassestoler til rammebjelker. – Parketten kommer fra 300 meter unna, og mye av virket til inventaret er tatt ved en skog like ved, sier han. Noen møbler kommer riktignok fra Dokka, noen mil unna, og skiferen fra Otta.

6 Alle som kjenner ham, vet at han er ytterst kostnadsbevisst. Han hevder at trehotellet også prismessig kan konkurrere med stål og betong.

– Det aller viktigste i Mjøstårnet er egentlig ikke materialet, men den utrolig entusiastiske og toppkompetente staben som har skapt det, slår han fast på sin sterke, kontante måte.

Visste du at...

- Det er brukt cirka 11 500 trær for å bygge Mjøstårnet?
- Det er brukt rundt 3500 kubikkmeter med trevarer i Mjøstårnet?
- Cirka 400 000 timeverk har blitt brukt for å bygge Mjøstårnet?

THE TOWER CONSTRUCTOR IN BRUMUNDDAL

He echoes a solid tree trunk, wading through deep snow in the woods. The smile in his solid face proves that he is in his element.

And why shouldn't he be? He has realised his life's biggest project. The spruce trees from Ringsaker have become world famous. They are the core of Mjøstårnet, towering over forests and fields just a few kilometers from this particular forest.

The man's name is Arthur Buchardt. He has completed big ideas and projects for decades.

"But only a half stupid person from Brumunddal could come up with this," he chuckles. He laughs frequently. In the picture he is laughing with the minister of agriculture at the time, Bård Hoksrud, who he gave a tour when the tower was being built in 2018.

The idea for Mjøstårnet was inspired by the world's leaders.

“I just did what the politicians have been promising for years. They have signed documents about a green world. I took them seriously and created something solid, as concrete evidence of what sustainable development could be,” he says.

Buchardt is especially proud of the use of local resources for everything from balcony chairs to timber framing.

HJERTELOG VELKOMMEN TIL RINGSAKER!

Her kan vi by på mange opplevelser gjennom året. Med hele 11 mil strandlinje langs Mjøsa ligger alt til rette for idylliske sommerdager med bading, båtliv og ulike aktiviteter ved vannkanten. Dette kan blant annet nytes i den nye Mjøsparken, med sine 82 600 kvadratmeter, som ligger rett ved siden av Wood Hotel. Der er det tilrettelagt med blant annet basketballbane, petanquebaner, skatepark, lekeplass, sansehage, grillplass, benker og bord – og en av Mjøsas kanskje aller fineste badestrender.

8 Rett utenfor døra til hotellet kan også du stige om bord i Skibladner, som er verdens eldste hjuldampet i rutegående passasjertrafikk. En seilas med «Mjøsas hvite svane» er en helt spesiell opplevelse som varmt kan anbefales. Fra hotellet er det en kort gåtur langs elva opp til Brumunddal sentrum, her er det et variert utvalg av butikker og spisesteder.

Liker du deg på to hjul, finnes en rekke sykkelopplevelser rundt om i Ringsaker. Både Wood Hotel og Turistkontoret på torget i Brumunddal kan låne deg sykkel og gi tips om fine sykkelturner i området.

Blant annet er det vakre kulturlandskapet med staselige storgårder på Nes og Helgøya virkelig verdt et besøk, enten du tar deg dit med sykkel eller bil. Med bil når du også ut til de fine strandområdene ved Moelv og den idylliske innsjøen Næra, for å nevne noe.

Vinteren i Ringsaker er noe helt for seg selv. Vi har skisesong seks måneder i året på Sjusjøen, som flere ganger er kåret til Norges beste langrennsdestinasjon. Det er også gode muligheter for de som ønsker å kjøre alpint. Om sommeren kan Sjusjøen friste med mange flotte sykkelstier, fotturer, fiskevann og muligheter for sæterbesøk. Utover høsten kles fjellet i praktfulle farger, frem til ny vintersesong setter inn.

Ellers vil jeg varmt anbefale et besøk på Prøysenhuset. De tilbyr et variert program med alt fra allsang til utstillinger, teater og forestillinger gjennom hele året. Hver dag gjennom hele sommeren tilbys et rikt dagsprogram for hele familien, og førjulstida på Prøysenhuset er helt spesiell. Kulissene til filmen om «Snekker Andersen og den vesle bygda som glemte at det var jul» har blitt flyttet til Prøysenhuset og har blitt en univers som alle nå oppleve på egen hånd, hele året rundt. Om du bare har tid til en snartur oppom Prøysenhuset, kan jeg tipse om at deres berømte Kafé Julie kan by på blant annet fredagskaffe med et fantastisk kakebord og velsmakende søndagsmiddager, vel verdt et besøk i seg selv.

Jeg håper du får et fint opphold og anledning til å gjøre dere enda litt bedre kjent i kommunen vår – enten nå eller ved å besøke oss igjen senere. Besøk gjerne www.visit-innlandet.no for tips til ulike opplevelser. Du er alltid hjertelig velkommen tilbake til Ringsaker!

Med hilsen
Anita Ihle Steen
Ordfører

WELCOME TO RINGSAKER!

With 110 km of shoreline along lake Mjøsa, everything is lined up for idyllic summer days with swimming, boating and other activities at the waterfront. Mjøsparken, next to Wood Hotel has facilities including a basketball court, petanque courts, skatepark, a playground, sensory garden, a space for barbecuing, tables and seating – and arguably one of Mjøsa’s best beaches.

Just outside the hotel you can board Skiblander, the world’s oldest paddle steamer in timetabled service. Both Wood Hotel and the tourist information centre in Brumunddal can lend you a bicycle and give you ideas for gorgeous bike rides.

The beautiful cultural landscape with stately, grand farms on Nes and Helgøya are definitely worth a visit. You can also get to the lovely beach areas by Moelv and the idyllic lake Næra if you have a car.

Sjusjøen has been crowned Norway’s number one destination for cross country skiing several times. Other than that I would heartily recommend a visit to Prøysenhuset for music, exhibitions and shows throughout the year.

Please visit en.visit-innlandet.no for more ideas.

Kind regards
Anita Ihle Steen
Mayor

9

10 KONFERANSER PÅ NY MÅTE

Med koronaviruset vil ikke folk møtes like ofte lenger. Wood Hotel har investert i teknisk utstyr for å hjelpe kundene med videokonferanser.

– Det er en ny trend, fastslår Linda Bye Kristiansen. Hun er daglig leder for hotellet og viser frem et flyttbart rack med bilde- og lydutstyr.

– Videokonferanseutstyret er spesialbygd for oss. Vi har et stativ med kamera som kan zoome og tilte. Det styres med fjernkontroll. Så kan vi koble til PC og høyttalere, viser hun.

Det er nyttig mens bedrifter og foreninger er forsiktige med å møtes. Men det blir også en viktig del av tilbudet når de begynner å holde møter, seminarer og konferanser igjen, regner hun med:

– Større selskap krever at hvis det skal gjennomføres konferanser som du kan møte på, skal den samtidig være digital. Da er det kjempeviktig at vi kan tilby denne løsningen. På den måten kan vi ha 20 på møterom her og 50 andre steder i verden, sier Kristiansen. Aller helst skulle hun selvsagt ønsket seg at alle kom og samlet seg på møterommet. Samtidig tror hun at det er mange som vil spare litt penger og møtes digitalt. – Jeg håper jo at restriksjonene letter etterhvert. Du mister den sosiale biten når du ikke kan møtes, sier hun.

Utstyret kan fange opp bilde og lyd fra en sal på 70 kvadratmeter, og det er flyttbart.

Wood Hotel har seks møterom. «Alf» og «Prøysen» i andre etasje kan slås sammen til én stor sal med plass til 100 personer når det ikke er smittevernrestriksjoner. Den siste tiden har det vært plass til 40 i kinooppsett, 30 i klasseromsoppsett. På toppen av hotellet, i 17. etasje, ligger «Wood» og «Timber», som også kan slås sammen til ett rom.

– Vi har stort sett fagsamlinger på dagtid her, men i 17. etasje er det også ofte selskaper. De er de mest populære selskapslokalene, forteller Linda Bye Kristiansen og beskriver den flotte utsikten. Da er det likevel greit å huske én ting: Er det mørkt, så er det mørkt. Mjøsa er ikke opplyst om kvelden i den mørke årstiden.

– Vi har også hatt konferanser hvor man kan utnytte utsikten til inspirasjon.

Fagsamlinger hvor deltagerne skal være kreative. En halvtime på taket med utsikt over Mjøsa er jo gull verdt, konstaterer hun.

Når det åpnes for større selskaper igjen, ligger det muligheter også for teambuilding: Båt, fiske eller bading i Mjøsa, trappequiz i tårnet. Det er bare fantasien som setter grenser.

– Vi vil jo gjerne mikse det sosiale med teambuilding. Det blir helt klart viktigere når vi har sittet lenge på hjemmekontor, sier Linda Bye Kristiansen.

A NEW WAY TO DO CONFERENCES

The coronavirus has made people more reluctant to meet up. Wood Hotel has invested in technological equipment to help its customers with video conferencing.

“It’s a new trend,” Linda Bye Kristiansen asserts. She is manager for the hotel and shows off a mobile rack with video and sound equipment.

“The video conferencing equipment is built specifically for us. We have a stand with a zooming and tilting camera. It can be controlled remotely, and we can connect a computer and speakers,” she demonstrates.

She expects the equipment to be an important piece of their offering when meetings, seminars, and conferences resume.

“This way we can have 20 meeting rooms here and 50 in other places in the world. Of course I hope that the restrictions will be lifted eventually. You lose the social aspect when you can’t meet up,” she says.

Wood Hotel has six meeting rooms, «Alf» and «Prøysen» on the first floor can be combined into a large room with space for 100 people when social distancing is not in effect. At the top of the hotel, on the 16th floor are “Wood” and “Timber”, which can also be combined into one room.

BRANNBESKYTTELSE GA PRIS

Hvis det tar fyr, så dør brannen ut av seg selv. Nå har Mjøstårnet fått britisk pris som årets trebeskyttelsesprosjekt. – Storbritannia har en helt annen kvalitetstenkning enn Norge og Sverige, sier Woodsafe-sjef Thomas Bengtsson.

Storbritannia har en egen trebeskyttelsesforening. – Det finnes ikke noe tilsvarende i Norge, Sverige og Danmark. Du kan bli medlem i Wood Protection Association, men for å bli godkjent produsent, må du granskes nøye. WPA har kunnskap på veldig høyt nivå og går også inn og gir råd, forteller Bengtsson.

Woodsafe leverte brannbeskyttelsen til Mjøstårnet. Woodify i Hokksund leverte den brannimpregnerte kledningen. På den årlige WPA-prisutdelingen fikk Mjøstårnet prisen for årets trebeskyttelsesprosjekt.

– Det er veldig morsomt. Vi er de første fra Skandinavia som får en slik pris i en organisasjon som egentlig bygger på britiske og irske medlemmer, sier Bengtsson.

Han mener at den britiske byggenæringen er ekstra interessert i god brannbeskyttelse av høye bygninger etter skandalebrannen i Grenfell Tower i London i 2017. – De jobber hardt for å få beholde muligheten til å bygge i tre i høyden, understreker han.

PRIZE WON FOR FIRE SAFETY

If a fire starts, it will die down of its own accord. Mjøstårnet received the Wood Protection Association's prize as the Wood Protection Project of the Year in 2020.

12 “When it comes to quality, the British mindset is very different to the Norwegian and Swedish one,” says CEO at Woodsafe, Thomas Bengtsson.

Woodsafe supplies fireproofing for Mjøstårnet. The fire impregnated cladding is supplied by Woodify.

“It is a lot of fun. We are the first Scandinavians to receive a prize for this from an organisation for British and Irish members,” explains Bengtsson.

He believes the British construction industry is especially interested in good fireproofing of tall buildings following the fire in Grenfell Tower in London, 2017.

Culina Lillehammer

I den gode smaks tjeneste Strand Storkjøkken as

Ditt støtteapparat på
forbruksvarer

Vi er en stolt samarbeidspartner av NHO

NorEngros

Johs. Olsen AS

A|S|K|O

– vi forsyner Norge med mat

Regnskap | Lønn | HR
Teknologi | Rådgivning | Bemanning

Vangsvegen 62, Hamar, tlf.: 40 10 40 18 - www.azets.no

ELEKTRO

Lillehammer AS • tlf: 61 25 60 50

MOELVEN®

17

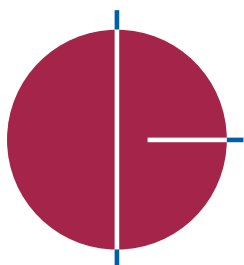
STORKJØKKEN
SENTERET • LILLEHAMMER

Electrolux
Authorized
Partner

Din lokale trykkeribedrift i Gudbrandsdalen! Vi presenterer ditt budskap - til riktig pris!

DG Trykk

Dale-Gudbrands Trykkeri as

2635 Tretten. Tlf. 920 56 910 - E-post: post@dg-trykk.no - www.dg-trykk.no

18

Ødegaard

H. Ødegaard & Co. AS, Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Culina Lillehammer

I den gode smaks tjeneste Strand Storkjøkken as

WOODCON

*God mat
- god pause!*

19

VI TILBYR LADESTASJONER PÅ
FØLGENDE STEDER:

FRICH'S[®]

MOTEL & SPISERI
OPPDAL AS

FRICH'S[®]

MOTEL & SPISERI
HJERKINN AS

FRICH'S[®]

HOTEL & SPISERI
ALVDAL AS

FRICH'S[®]

KAFE & SPISERI AS
DOMBÅS

WOOD HOTEL[®]

BY FRICH'S HOTEL & SPISERI AS
BRUMUNDAL

Fortum
charge
& drive

TESLA

WWW.FRICH.NO

BLANT VERDENS VIKTIGSTE

Mjøstårnet er et av verdens 50 mest innflytelsesrike prosjekter. Det er det internasjonale prosjektledelsesinstituttet PMI som setter opp den årlige listen, med Mjøstårnet på 42. plass. På 2020-listen står Mjøstårnet sammen med en rekke covid-tiltak, romfarts- og energiprojekter – og foran verdens minste pacemaker og Beijings flyplass med verdens største terminal.

Mjøstårnet har fått gull i New York Design Awards og vunnet byggprisen på Norwegian Tech Awards. Dessuten er Mjøstårnet nominert til årets bygning-prisen til verdens største arkitektur-nettsted, Archdaily.com.

SLIK KOMMER DU TIL BRUMUNDDAL

Mjøstårnet ligger 400 meter unna Brumunddal stasjon. Det tar det halvannen time med tog fra Oslo og en time med tog fra Oslo lufthavn. Toget fra Lillehammer tar en drøy halvtime. Hvis du vil komme med tog fra Trondheim, må du regne med å bytte tog på Lillehammer.

Hvis du kjører selv, så tar det en og en halv time fra Oslo til Mjøstårnet, en time fra Oslo lufthavn, fem og en halv time fra Trondheim og seks og en halv time fra Bergen. Kjør E6 og ta avkjørsel nummer 72 til Brumunddal.

Mjøstårnet har egne ladere for Tesla.

20

AMONG THE WORLD'S MOST IMPORTANT

Mjøstårnet is one of the 50 most influential projects in the world, according to the international organisation, Project Management Institute (PMI). The building has received a gold medal in the New York Design awards and won the building and construction category of the Norwegian Tech Awards. It has also been nominated as Building of the Year on the world's biggest architecture website, Archdaily.com.

HOW TO GET TO BRUMUNDDAL

Mjøstårnet is 400 metres from the train station in Brumunddal. If you arrive by car, you can find Mjøstårnet right next to the E6, at exit 72 towards Brumunddal. Mjøstårnet is an hour and a half out of Oslo, and an hour from Oslo Airport whether you go by car or by train.

HISTORIEN FRICH

Under andre verdenskrig ble det vesle tettstedet og trafikknutepunktet Dombås med 400 innbyggere omskapt til en stor by med tusenvis av innflyttere. Det var hovedkvarter for en tysk divisjon og en enorm byggeplass. Men ingen innflytter skulle få en slik betydning for stedet som Olaf Frich. Han var en sjarmerende bamse av en oslomann som var utdannet baker og hadde seilt som stuert i utenriksfart. Han var en født gründer.

Midt i bondebygda begynte han i 1942 å selge melk fra et lite skur midt i sentrum. Den første utvidelsen kom da han begynte å lage konditorvarer i et lite rom bak melkekiosken. De ble så populære at han leverte dem i flere bygder og til de tyske soldatene.

Så åpnet han en kafé som snart ble den mest populære i området. Den kraftige mannen med den store nesen gikk rundt i kaféen med et vennlig smil og en stor sigar og skapte en egen atmosfære.

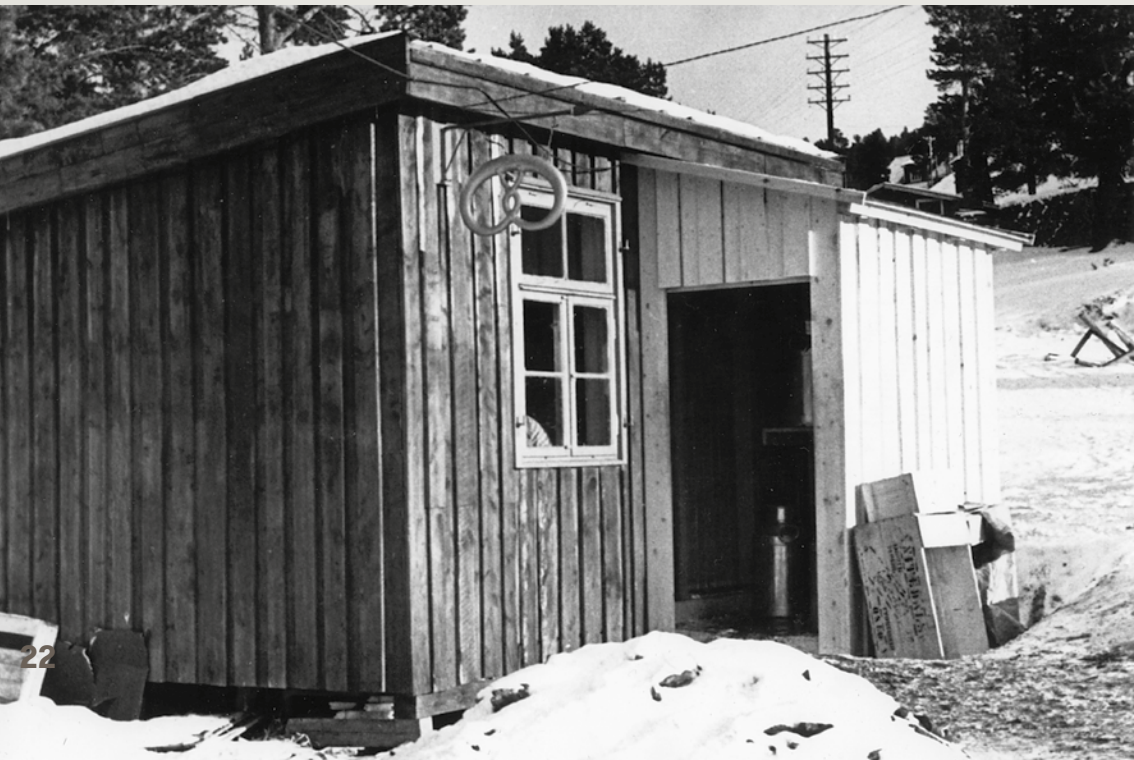
De få som arbeidet for ham, forteller at han var en god og streng sjef: – Vi fikk ikke ta pause hvis det var kunder i kafeen. Hvile måtte vi gjøre når det var stille.

Ute i hagen bygde han en bowlingbane hvor det krydde av store og små om somrene. Barna elsket ham, for det kunne vanke gratis is.

Da krigen var over, fortsatte Frich å utvide. Han kjøpte tyskernes store bakeri, som ble «det beste mellom Oslo og Trondheim», ifølge bakermesteren. Der bakte de 5000 boller i timen. Han hadde også 36 griser og skaffet kjøtt til forretningen.

Til tross for sjarmen var Olaf Frich en tilbakeholden mann som snakket lite om seg selv. Da han var 60 år, uttalte han til en journalist: «Jeg gleder meg over utviklingen og fremskrittet, og fryder meg over mine medmenneskers fremgang.» Å lykkes var livsmottoet hans, men ikke for egen vinning.

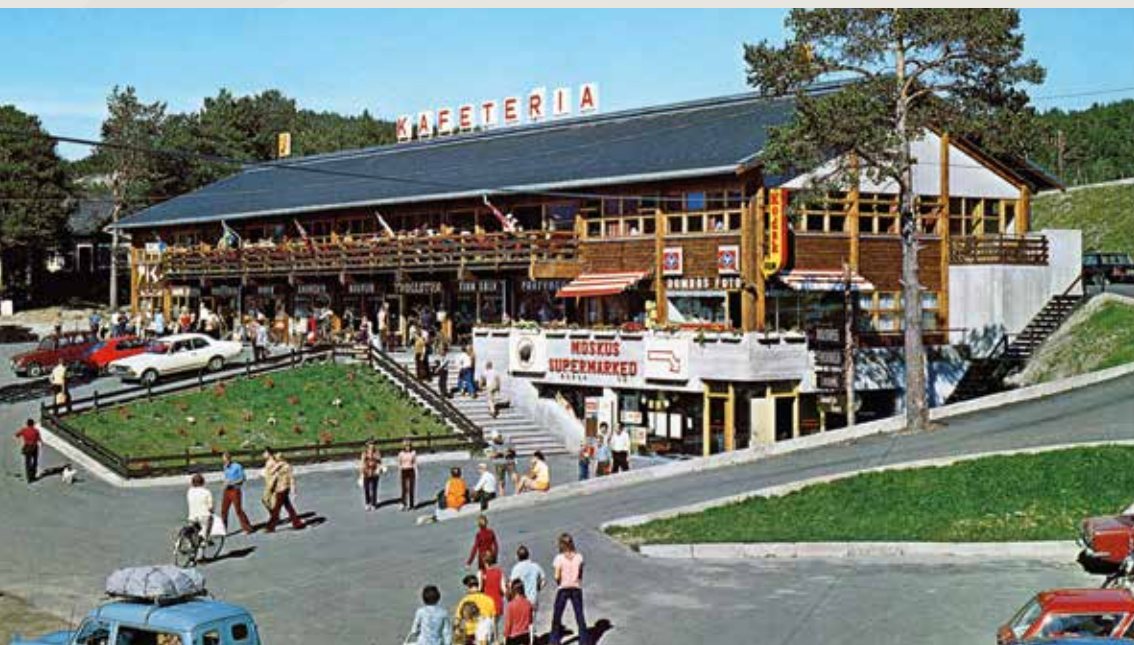
Han kunne ta raske og impulsive avgjørelser. Det stemte ikke alltid med sindige gudbrandsdølers oppfatning, noe som av og til irriterte ham. Men han mente at de unngikk å dumme seg ut ved å tenke seg grundig om. Og den etter hvert store arbeidsstokken var enige: «Han var en makeløs arbeidsgiver.»

Bygningene var små og primitive, og virksomheten nå så livlig at han satset på en ny, mye større bygning. Den sto ferdig i 1971. Ideene strømmet på, selv om ikke alle ble realisert.

Ved 60-årsjubileet vanket det uvanlig varme ord fra dovingene. Ingen hadde betydd så mye for Dombås etter krigen, skrev de. Men de skjønte også at det hadde kostet.

Det var den ukuelige optimismen og pågangsmotet som imponerte dem mest. «Det er folk av hans type og dimensjoner som har mot til å ta en sjanse og ha styrke til å gjøre en innsats som bygdene og landet har bruk for,» sto det i hyllestbrevet. Da ble hans mer irriterende sider små.

Utover 1970-tallet skrantet helsen, og Olaf Frich døde i 1977. Tilbake sto et imponerende monument over hva en mann med ideer og pågangsmot kan skape av en liten trebu.

Nå var bedriften så solid tuftet i lokalsamfunnet, med god økonomi, at virksomheten blomstret videre. Et stort hopp fremover skjedde rundt tusenårsskiftet, da sønnesønnen Øyvind overtok. Han hadde arvet bestefarens energi og mot og høstet erfaring fra andre deler av reiselivet. Han skapte en «ny Frich-idé», som han kalte den. Sentralt i den var kortreist mat og bruk av lokale råvarer. På dette feltet var han en lokal pioner.

Men viktigere var en annen satsing: Frich forsto at det lokale markedet ble for lite og kastet seg inn i markedet for bussturisme. Nå er rundkjøringen i Dombås sentrum Innlandets mest trafkkerte. Øyvind Frich bygde også den første Tesla-ladestasjonen i Europa.

En stor fordel var muligheten for å bygge opp et kompakt tilbud, med stor parkeringsplass rett utenfor døren til Frichgården. I 2013 tok han imot over 1900 busslaster med turister fra hele Europa, Sør-Amerika og ikke minst Asia. Samtidig spredte han virksomheten til andre tettsteder, som Oppdal og Alvdal, Otta og Rudshøgda. Nå arbeider 350 ansatte for Frich's.

23

- Moskussafari
- Elg og viltsafari
- Bird Watching

- Guida turer til lokal kulturminner.

MOSKUS SAFARI:

Vi starter kl. 10.00 hver dag fra Hjerkinnhus

ELG SAFARI:

Vi starter kl. 20.00 hver kveld fra Hjerkinnhus

DAGLIGE AVGANGER MED MINIBUSS FRA DOMBÅS SENTRUM KL 09.15 HVER DAG FRA 20.JUNI TIL 20. AUGUST TIL HJERKINNHUS.

3. GENERASJON DRIVER

Øyvind Frich har drevet kafedrift over store deler av innlandet fra hjemstedet på Dombås. Starten var å ta over familiebedriften i 2000 og etter det har det tilkommet 9 ulike spise – og overnattingssteder. Kongsvold Fjeldstue i Oppdal kommune er siste tilkommet anlegg, men før det var da Arthur Buchardt tok kontakt om å drifte Wood Hotel. Dette var å ta ett langt skritt oppover. Det er en krevende oppgave å drifte Wood Hotel, men gjør det folkelig var Arthur Buchardts råd.

Slik vi også ønsker det skal være på alle våre andre steder. Mjøstårnet og Wood Hotel er hederlig omtalt internasjonalt og er blant Norges mest kjente byggverk ute i verden. Det valfarter delegasjoner fra inn og utland for å se på og få informasjon om bygget og hotellet hver uke. Wood Hotel by Frich´s skal ikke bare være et hotell, men et fyrtårn i Innlandet som det er verdt å besøke – vi er en destinasjon og ikke bare ett hotell.

Vi er det grønne skifte i praksis. Nå når ny E6 er ferdig kan vi også ikle oss tittel som «Airport hotel» selv om det er vel 1 time og 15 minutter unna. Vi er glade for muligheten som Arthur Buchardt har gitt, og vi håper å gjøre alle som bor i innlandet, og spesielt Ringsaker og Brumunddal stolte av Mjøstårnet og Wood Hotel by Frich´s.

FRICH'S®

WWW.FRICH.NO

Det er gode grunner til at Frich's i Oppdal blir kalt Oppdalsporten blant lokale og veifarende. For når du er her, har du nådd porten til noen av Norges flotteste naturopplevelser.

FRICH'S®
MOTEL & SPISERI
OPPDAL AS

Trondheimsvegen 1220, Fagerhaug
7340 Oppdal
Tlf. +47 72 40 06 40
oppdalsporten@frich.no

Kongsvold Fjeldstue er et historisk hotell med egen jernbanestasjon. Kongsvold ligger inntil Dovrefjell Nasjonalpark 900 moh. øverst i Drivdalen. Den gamle skysstasjonen består av over 20 velholdte bygninger, og interiørene inneholder mange antikviteter fra flere hundrede års fjellstuedrift.

KONGSVOLD FJELDSTUE®
BY FRICH'S HOTEL & SPISERI
OPPDAL

Dovrevegen 3663
7340 Oppdal
Tlf. +47 47 67 06 53
kongsvold@frich.no

Omgitt av rå natur med fjellet Snøhetta som utsikt, er Frichs Vandrehjem på Hjerkinns hus et populært sted å legge middagen og overnattingen for mange, spesielt for naturinteresserte og eventyrere.

FRICH'S®
MOTEL & SPISERI
HJERKINN AS

Hjerkinns hus veien 35
2661 Hjerkinns
Tlf. +47 46 42 01 02
hjerkinns hus@frich.no

Dombås er mye mer enn en rasteplass mellom Oslo og Trondheim. Dette er et springbrett til noen av de mest fantastiske Norske opplevelsene.

FRICH'S®
KAFE & SPISERI AS
DOMBÅS

Sentralplassen 3 A
2660 Dombås
Tlf. +47 61 24 10 23 / +47 90 09 88
87
dombas@frich.no

FRICH'S®
WWW.FRICH.NO

Se lyset over Tronfjell, føl roen ved Glomma, der elva sakte smyer seg gjennom landskapet, akkurat der Østerdalen åpner seg opp og gir deg følelsen av frisk luft og frihet. Det er ikke bare dalen som åpner seg. Du møter også åpne dører, gjestfrie mennesker og får muligheten til å se noen av Alvdals særegne attraksjoner.

FRICH'S®
HOTEL & SPISERI
ALVDALAS

Nord-Østerdalveien 5148
NO-2560 Alvdal
Tlf. +47 62 48 80 00
alvdal@frich.no

Maihaugen på Lillehammer er et stort friluftsmuseum med over 200 bygninger fra ulike tider, utstillinger og spisesteder.

FRICH'S®
SPISERI MAIHAUGEN AS
LILLEHAMMER

Maihaugvegen 1
2609 Lillehammer
Tlf. +47 48 11 06 00
maihaugen@frich.no

26

Frich's på Rudshøgda er et perfekt sted å legge middagen eller overnattingen ved gjennomreise på E6 i Ringsaker.

FRICH'S®
MOTEL & SPISERI
RUDSHOGDA AS

Rudsvegen 3
2360 Rudshøgda
Tlf. +47 62 35 50 50
rudshogda@frich.no

1. mars 2019 åpner dørene til verdens høyeste trehus. Mjøstårnet troner i himmelhøyde med sine 86 meter over bakken. Tårnet byr på fristende lokale råvarer i hotellets restaurant og fine konferanse- og selskapslokaler.

WOOD HOTEL®
BY FRICH'S HOTEL & SPISERI AS
BRUMUNDDAL

Tårnvegen 55
NO-2380 Brumunddal
Tlf. +47 48 11 02 00
woodhotel@frich.no

Er du på let etter overnatting i Gudbrandsdalen, eller et sted der du kan kan arrangere konferanser eller markere store og små familiebegivenheter? På Dale-Gudbrands Gard kan du oppleve moderne komfort og god mat i historiske omgivelser.

DALE — GUDBRANDS GARD
KURS OG KONFERANSEJENTER AS

Hundorpgeilen 12
NO-2642 Sør Fron
Tlf. +47 91 15 89 38
dale-gudbrandsgard@frich.no

WOOD HOTEL

by Frich's

Tårnvegen 55,
Brumunddal 2380
Tlf: +47 48 11 02 00
woodhotel@frich.no

WWW.FRICH.NO